

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 37.

Lýsingaprisur fyri petitreglu: 30 oyr. á forsiðuni, 20 oyr. á 3. og 4. síðu. Við stórra lýsingum fæst avsláttur í prísinum.

Leygardagin 11. september 1937.

Kostur kr. 1.50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið verður bilagt á postbúsum, brævasvarstøðum og skrivstovuni. Telf. 143.

11. árg.

Um 30 menn hava mist arbeiðið í kolinum á Tveroyri vegna trætu millum jarðaeigararnar og „Føroya Kol“.

Hver ber hina verunligu ábyrgdina fyri hetta óskil, fyri at ikki bert ein so stórir partur av minnihøggarunum, men kanska allir teir 70 arbeiðararnir, ið nú tað seinasta árið hava havt arbeiði uppi í minunum, verða gjørdir arbeiðsleysir?

I og av kolavirkinum hava nú leingi alt í alt um 70 menn havt arbeiði.

At hetta arbeiðið hevur havt almikið at týða fyri ikki bert arbeiðararnar og allar íbúgvargarnar í Froðbiar sóku, men eisini fyri kundarnar kring um í Føroyum, er hvørtjannur maður eyðsæð — tað er munur á prísinum á enskum og føroyskum kóli. Og her aftur er at leggja, at vónir vóru eisini um, at virkið varð víðkað, so at einir 50—70 menn kundu koma í arbeiði aftur teim, sum nú hava havt arbeiði í kolinum, og virkið kundi verða fært fyri at selja kol kring allar Føroyar.

Men hesar í okkara virkisfátæka landi ljósu vónir tykja at vera víð at breyta. Hetta er harmiligt! So harmiligt, at tað er ein landaspurningur, um eitt ómærligt klandur skal fáa loyvi at gera eitt tilfitt landahververk — at talan er um eitt landahververk, skilja allir.

Eitt samdøgursvirki, ið kann

Kolavirkið má undir ongum føri steðga nú!!

„Norðlýsið“

og

norrøna.

Sum altíð hjá honum, ið er komin — lat okkum siga ikki væl avstað, so tykist at vera stalt hjá „Norðlýsinum“, ið hevur brent fingrar sínar við at koma í hóslag við stórmanna erpni ella rættari yvirerpni á Ólavsoke, sum blaðið eyðsýnliga hevur hildið verið holl og góð nationalisma.

Til okkara undran yvir, at tað lýsti signing yvir „norrøna-bróðurkriggið“ og kutaði Danmark burtur úr sum ikki hoyrandi til tað norrøna ella norðlendsku familjuna, spinnur tað ein langan enda við brigdan og sipan við orðum sum »tvæle og tilfikkinn sinnisrørdum sproglómum

— tað er særliga »merkismaður« í hesum blaði, ið stendur fyri skotum; og hevjar tað lærpinnin við sínum fíksu forkláringum av orðinum »norrøna«, ið ikki skal vera annað enn norskt ella norskt runnið.

Vit skulu gjarna merkja okkum, at »Norðlýsið« varð í leirtrúgv og er tað enn, at Danir og Svíar ikki kunnu koma upp í ta norrønu rørslna, og vilja tessvegna gjarna fyrigeva tí tess óavvitandi ónorrønu stóðu — at skilja er at fyrigeva. Men vit megu samstundis leggja við, at norrøna rørslna, ið flest onnur kenna, ikki kann hugsa sær at liva, uttan bróðrafólkin Danir og Svíar eru uppi í. Og herav fylgjandi noyðast vit við at skoyta uppi, at ein maður t. d. úr Klakksvík nýttist ikki at fáa Borðoyuna flutta til Skúvoyna fyri at vera skyldur við Skúv-

oyingar, líka so lítið sum Danir nýttast at fáa Danmark flutt til Noregs fyri at vera sprolltúr av norrønarí røt og harvið skyldir við Norðmenn, Svíar og onnur norrøn fólk.

Til síðst men ikki minst noyðast vit at siga, at vit duga illa at fata ein fyri socialismu hugaðan mann, táð hann aðrastaðni í blaði sínum undrast á og spottar við, at ein javnaðarmanna mótstøðumaður tekur orð síni móti javnaðarmonnum aftur, líka so lítið sum vit duga at fata, at hann heldur enn ikki er við at halda livinum í »skronuni«, at tað er nakað í Føroyum sum eitir danskir ella føroyskir socialistar í teirri merking, at tað er* talan um ymiskar socialistiskar stóður í Føroyum. At hesin sami maður greipar okkum saman við »Dimmalætting« má botna í óskoytni.

Skandinavien og England.

Mr. George Soloveytschik, der i England betragtes som Ekspert i skandinaviske Anliggender og som fornylig har fuldfærdigt System af Forædling og intensiv Dyrkning af Jorden. Samtidig har de ordnet en Række industrielle Foretagender, baseret paa Import fra Udlandet af Raamaterialer og Halvfabrikata. Deres Færdigvarer og Landbrugsprodukter har et velfortjent fint internationalt Ry.

Resultatet af alt dette er en usædvanlig stor udenlandsk Handelsomsætning, hvoraf Importen i høj Grad overstiger Eksporten. I 1936 var Danmarks Under-skud paa Handelsbalancen 106,4 Mill. Kr., dets samlede Import beløb sig til 1486 Mill. Kr. mod 1379,6 Mill. Kr. ved Eksport. Knap en Tredjedel af denne Import bestod af Færdigvarer, Resten blev anvendt til Produktion. Denne Kendsgerning viser tydeligt, i hvilket Omfang Danmark er afhængig af udenlandske Forhold, idet hverken dets Industri eller dets Landbrug kan arbejde tilfredsstillende uden denne kolossale udenlandske Import.

Da Landet imidlertid ikke har anbragt Kapital i Udlandet, maa det betale for disse Raaprodukter og Varer med dets Eksport, idet Skibsfart er en anden af dets Indtægtskilder. Mere end 75 Procent af Danmarks samlede Eksport udgøres i Dag af Landbrugsprodukter. Men de er næsten helt henvist til to Markeder — til det britiske og det tyske. England aflager 60 Procent, Tyskland 20 Procent.

Mr. George Soloveytschik har

Licitation.

Arbejdet vedrørende Anlæg af en Forbindelsesvej fra I. C. Svabosgata til Rundingen udbydes herved.

Tegning og Beskrivelse ligger til Gennemsyn paa Byraadskontoret fra den 13. til 17. September, begge Dage inclusive.

Tilbud mrk. »Viðanesvegur« indsendes til Byraads-kontoret inden Lørdag den 18. September Kl. 17, til hvilken Tid de indkomne Tilbud vil blive aabnede i Overværelse af de bydende, der maatte have indfundet sig.

Det tekniske Udvalg forbeholder sig Ret til frit at vælge imellem de indkomne Tilbud eller eventuelt at forkaste dem alle.

Thorshavn Byraads tekniske Udvalg,
den 10. September 1937.

i sine Artikler ogsaa benyttet Lejligheden til at minde om, at Skandinaverne og Britterne i Karakter, Kultur og Livssyn ligner hinanden. Om de Vanskeligheder, som udenlandske Forhold har fremkaldt indenfor dansk Erhvervsliv, skriver han bl. a.:

»Danskerne har mere end erstatet Manglen paa Naturrigdomme ved at skabe et kunstfærdigt System af Forædling og intensiv Dyrkning af Jorden. Samtidig har de ordnet en Række industrielle Foretagender, baseret paa Import fra Udlandet af Raamaterialer og Halvfabrikata. Deres Færdigvarer og Landbrugsprodukter har et velfortjent fint internationalt Ry.

Resultatet af alt dette er en usædvanlig stor udenlandsk Handelsomsætning, hvoraf Importen i høj Grad overstiger Eksporten. I 1936 var Danmarks Under-skud paa Handelsbalancen 106,4 Mill. Kr., dets samlede Import beløb sig til 1486 Mill. Kr. mod 1379,6 Mill. Kr. ved Eksport. Knap en Tredjedel af denne Import bestod af Færdigvarer, Resten blev anvendt til Produktion. Denne Kendsgerning viser tydeligt, i hvilket Omfang Danmark er afhængig af udenlandske Forhold, idet hverken dets Industri eller dets Landbrug kan arbejde tilfredsstillende uden denne kolossale udenlandske Import.

Da Landet imidlertid ikke har anbragt Kapital i Udlandet, maa det betale for disse Raaprodukter og Varer med dets Eksport, idet Skibsfart er en anden af dets Indtægtskilder. Mere end 75 Procent af Danmarks samlede Eksport udgøres i Dag af Landbrugsprodukter. Men de er næsten helt henvist til to Markeder — til det britiske og det tyske. England aflager 60 Procent, Tyskland 20 Procent.

Smiril

sigilir til Tveroyri sunnudagin t. 12. kl. 8 f. p. og kemur norður aftur til Havnar miðvikukvöldið t. 15. — Vegna ketilreins sigilir »Ålkan« i »Smiril« rutu týsdagin t. 14. og miðvikudagin t. 15.

Tórshavn, t. 10. septbr. 1937.

Administrator.

Búnaðarfólk

eiga at gerast limir av
Føroya Búnaðarfelag.

„SMØRLÍKA...?“

„Ja... vitaminir!!!“

Men samtidig bruger baade England og Tyskland denne Afhængighed til at tvinge Danmark til stadig at forøge sine Køb uden til Gengæld at udvide deres egne Markeder. Resultatet af dette er, at Danmarks Handelsbalance hastigt forværrer, der tappes uafbrudt af dets Beholdning af udenlandsk Valuta, og Arbejdsløsheden er i den senere Tid steget. Landbruget kæmper med store Vanskeligheder, og deres Løsning er mindre i Hænderne paa Danskerne end paa den britiske Regering og i Særdeleshed paa vor Landbrugsminister.

Indtil England beslutter, hvad dets Politik paa dette Omraade skal være, og tager et klart Standpunkt i den ene eller den anden Retning, maa Danmark leve i nervøs Uvisshed, for ingen nyttigt Regulering kan foretages, for Mr. W. S. Morrison har forelagt sit Program.»

